

Miljøgodkendelse (1. tillæg)

§ 11, stk. 3 i husdyrgodkendelsesloven

24. august 2016

Vesterlaugsvej 6, 5690 Tommerup

ASSENS
KOMMUNE

Ejendommen Vesterlaugsvej 6, 5690 Tommerup (luftfoto 2016)

Emne	Data
Ansøger og ejer	Flemming Pedersen, Vesterlaugsvej 15, Brylle, Tommerup
Bedriftens navn og adresse	Højagergård, Vesterlaugsvej 6, Brylle, Tommerup
Matrikelnummer og ejerlav	9a Brylle By, Brylle
Virksomhedens art	014640 Avl af smågrise
Godkendelsesbetegnelse	§ 11, stk. 3 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
CHR-nummer	98623
CVR/P	1400 1174 / 1000663291
Kontaktperson	Flemming Pedersen, tlf. 4027 2565 e-mail: hf-pedersen@mail.tele.dk
Rådgiver/konsulent	Susanne Østerby, København Rådgivning, tlf. 2795 7051 e-mail: soe@kopenhagenfur.com
Godkendelsesmyndighed	Assens Kommune, (By, Land & Kultur), Miljø & Natur, Rådhus Allé 5, 5610 Assens, assens@assens.dk
Sags ID	Acadre sagsnr. 16/3165
Miljømedarbejder	Trine Bonrud Helleskov, tlf. 6474 6890, e-mail: tbnie@assens.dk
Beregningsværktøj	Interface version 2.7.1 Uploaded: 21.06.2016. FarmN version: 4.0 – Beregningsmotor: 2.3

Indholdsfortegnelse

1.	<u>INDLEDNING .....</u>	<u>5</u>
2	<u>AFGØRELSE: § 11, STK. 3 MILJØGODKENDELSE .....</u>	<u>6</u>
3	<u>VILKÅR FOR GODKENDELSE .....</u>	<u>6</u>
3.1	DYREHOLD	6
3.2	MANAGEMENT	7
3.3	LANDSKAB OG PLANFORHOLD	7
3.4	ENERGI- OG VANDFORBRUG	7
3.5	LUGT	7
3.6	STØJ	8
3.7	FOREBYGGELSE OG BEKÆMPELSE AF FLUER	8
3.8	SPILDEVAND (RETVAND)	9
3.9	HUSDYRGØDNING	9
3.10	AMMONIAKTAB	9
3.11	EGENKONTROL	9
3.12	OPHØR AF DRIFT	9
4.	<u>OFFENTLIGGØRELSE .....</u>	<u>10</u>
5.	<u>KLAGEVEJLEDNING .....</u>	<u>10</u>
6.	<u>BILAG .....</u>	<u>11</u>
7.	<u>MEDDELELSE OM AFGØRELSE SENDES TIL .....</u>	<u>11</u>
8.	<u>MILJØVURDERING AF ANSØGNING OM § 11, STK. 3 MILJØGODKENDELSE .....</u>	<u>19</u>
8.1	FORMÅL	19
8.2	EJER- OG DRIFTSFORHOLD	19
8.3	DYREHOLD OG MANAGEMENT	20
8.4	LOKALISERING	21
8.4.1	FASTE AFSTANDSKRAV	21
8.4.2	LANDSKAB OG PLANFORHOLD	23
8.5	ENERGI OG VANDFORBRUG	24
8.6	GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG	24
8.6.1	LUGT	24
8.6.2	STØJ	26
8.6.3	LYS	27

8.6.4	FLUER OG SKADEDYR.....	27
8.6.5	STØV	28
8.6.6	TRANSPORT	29
8.7	FORURENING FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG.....	29
8.7.1	SPILDEVAND (RESTVAND)	29
8.7.2	HUSDYRGØDNING OG FODER	30
8.7.3	AFFALD OG MILJØFARLIGE STOFFER	31
8.7.4	AMMONIAK- OG FOSFORTAB - GENERELT	32
8.7.5	AMMONIAKPÅVIRKNING AF NATUR	34
8.8	AREALERNE.....	38
8.8.1	NITRAT (OVERFLADEVAND)	38
8.9	OPHØR.....	39
8.10	BEREDSKABSPLAN	39
8.11	SAMMENFATNING.....	39
8.12	OFFENTLIGHED/NABOORIENTERING.....	40

1. Indledning

Flemming Pedersen, Vesterlaugsvej 15, 5690 Tommerup har ansøgt om et tillæg til miljøgodkendelsen på ejendommen Højagergård, Vesterlaugsvej 6, 5690 Tommerup. Ansøgningen er indsendt til Assens Kommune den 8. februar 2016 via det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk.

Der søges om miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrproduktionen på ejendommen fra 4.000 stk. minktæver svarende til 137,9 dyreenheder (DE), til 6.000 stk. minktæver og 1.000 stk. smågrise (15 – 35 kg) svarende til 210,8 DE.

Ifølge § 26, stk. 2 i husdyrgodkendelsesloven¹: *Kommunalbestyrelsen skal foretage en samlet vurdering af alle etableringer, udvidelser eller ændringer foretaget siden 1. januar 2007 på husdyrbruget, inklusive bedriftens arealer, dog højest over en 8-årig periode.* Grunden til denne regel er for at imødekomme den eventuelle effekt af indtil flere mindre udvidelser, som hver især ikke betyder noget i forhold til miljøbeskyttelsen, men som samlet set kan være en væsentlig belastning.

I denne sag skal der derfor tages udgangspunkt i det tilladte dyrehold den 2. maj 2008, hvilket er samme dyrehold, som der var tilladelse til forud for meddelelsen af § 11 miljøtilladelsen i september 2010. Derfor er nudrift i ansøgningsskemaet (fiktivt nr. 85201) på 350 årssøer, 200 stk. slagtesvin, 9.000 stk. smågrise og 1.400 stk. minktæver svarende til 172,5 DE.

Tillægget omfatter alene Højagergård, Vesterlaugsvej 6, 5690 Tommerup hvor det ansøgte dyrehold opstaldes. Den producerede husdyrgødning fra husdyrproduktionen afsættes til Fangel Bioenergi ApS (CVR nr. 2626 2119), og der tages ikke noget afgasset biomasse retur.

Udvidelsen af dyreholdet er omfattet af § 11, stk. 3 i husdyrgodkendelsesloven. I forbindelse med udvidelsen bygges i alt 13 nye to-rækkede minkhaller i tilknytning til det eksisterende staldanlæg. Indenfor de første to år efter miljøgodkendelse vil byggeriet blive igangsat. Over de følgende 3 år efter vil byggeriet blive færdiggjort og antallet af minktæver vil blive øget gradvist i takt med, at hallerne opføres.

Det er oplysningerne og beskrivelsen i ansøgningen og vurderingen, der er beskrevet i den efterfølgende redegørelse, som danner grundlaget for meddelelse af tillægget til miljøgodkendelsen.

Assens Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse til den ansøgte udvidelse af dyreholdet i henhold til de gældende regler i husdyrgodkendelsesloven med tilhørende bekendtgørelser og vejledninger fra Miljøstyrelsen.

Godkendelsen indeholder en række konkrete individuelle vilkår for landbrugets indretning og drift. Vilkårene skal medvirke til at sikre:

- at husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredegørelsen
- at kravet om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager overholdes

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

- at yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes
- at nedsætte risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen.

2 Afgørelse: § 11, stk. 3 miljøgodkendelse

Assens Kommune godkender hermed en årlig produktion bestående af 6.000 stk. minktæver og 1.000 stk. smågrise (15 – 35 kg) svarende til 210,8 DE efter nuværende beregning på landbrugsejendommen Højagergård med matr. nr. 9a Brylle By, Brylle beliggende Vesterlaugsvej 6, 5690 Tommerup. Udvidelsen skal ske i 13 nye to-rækkede minkhaller i tilknytning til det eksisterende staldanlæg.

Tillægget til miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at gældende regler på området og nedenstående vilkår overholdes. Godkendelsen omfatter hele virksomheden med de aktiviteter, der hører ind under CVR nr. 1400 1174.

Tillægget bortfalder, hvis det ikke er udnyttet senest 2 år fra dato, jf. husdyrgodkendelseslovens § 33, stk. 1. Derefter gives yderligere 3 år til at fuldende udvidelse af dyreholdet til den ansøgte produktion jf. § 33, stk. 2.

Tillægget til miljøgodkendelsen meddeles i henhold til bestemmelserne i § 11, stk. 3 i lovbeholdtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og lovbeholdtgørelse nr. 1317 af 19. november 2015 om miljøbeskyttelse med senere ændringer.

Tillægget skal, jf. § 40 i bekendtgørelse nr. 44 af 11. januar 2016 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år fra tidspunktet for meddelelse af godkendelsen. Proceduren for revurdering igangsættes af Assens Kommune.

Der gøres opmærksom på, at opførelse af byggeri ikke må igangsættes, før der er givet en byggetilladelse.

Forudsætningerne for godkendelsen findes i den fremsendte ansøgning gennem husdyrgodkendelse.dk med skemanummer 82456, fiktivt skemanummer 85201 og tilhørende bilag. Nedenfor er en samlet liste over vilkår fra den tidligere § 11 miljøgodkendelsen, der fortsat er gældende og evt. opdateret (i kursiv), og de vilkår der følger af tillægget – alle andre tidligere vilkår ophæves:

3 Vilkår for godkendelse

3.1 Dyrehold

- 3.1.1 Godkendelsen omfatter en minkproduktion på maksimalt 6.000 minktæver (antallet af tæver 1. juli) og 1.000 stk. smågrise (15 – 35 kg) på 250 stipladser svarende til 210,8 DE.
- 3.1.2 *Den godkendte husdyrproduktion skal fordeles jævnt over hele året.*

3.2 Management

- 3.2.1 *Landbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet og den miljøtekniske beskrivelse med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.*
- 3.2.2 *Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.*
- 3.2.3 *Der skal til stadighed tilstræbes en god stald- og minkburehygiejne herunder sikres, at stierne/burene holdes tørre, samt at staldende og ventilationsanlæggene holdes rene.*
- 3.2.4 *Drikkevandssystemet skal vedligeholdes således, at unødigt vandspild undgås.*

3.3 Landskab og planforhold

- 3.3.1 *Der skal omkring pelsdyrfarmen etableres og konstant vedligeholdes et beplantningsbælte af træer, buske eller lignende vegetation ifølge en udarbejdet beplantningsplan, som tilsynsmyndigheden skal godkende. Beplantningsplanen skal indsendes til tilsynsmyndigheden senest ved byggeriets afslutning.*

3.4 Energi- og vandforbrug

- 3.4.1 *Der skal foretages en årlig opgørelse af forbruget af el. I ansøgningen er opgivet et årligt forbrug på 22.000 kWh.*
- 3.4.2 *Der skal foretages en årlig opgørelse af det vandforbrug, der medgår direkte til husdyrproduktionen såsom dyrenes drikkevand og vask af stald. I ansøgningen er opgivet et årligt forbrug på 2.093 m³.*
- 3.4.3 *Tilsynsmyndigheden kan stille krav om, at der udarbejdes en energirapport for bedriften af en energikonsulent for at optimere energiforbruget, hvis energiforbruget ligger væsentligt over hvad der er oplyst i ansøgningen.*
- 3.4.4 *Anlæg, der er særligt energiforbrugende, f.eks. gyllepumper, kompressorer m.m. skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.*

3.5 Lugt

- 3.5.1 *Husdyrproduktionen må ikke give anledning til større lugtgener uden for ejendommens arealer end det der ligger til grund for denne miljøgodkendelse.*
- 3.5.2 *Såfremt der efter tilsynsmyndighedens vurdering eller efter undersøgelser af et certificeret laboratorium opstår lugtgener, der er større, end det der kan forventes ifølge grundlaget for miljøgodkendelsen kan kommunen meddele påbud om, at der skal gennemføres tiltag til afhjælpende foranstaltninger. Dette kan for eksempel bestå i en reduktion af antal dyr på stald eller forbedret renseteknik.*
- 3.5.3 *Ventilation af staldanlæg må kun ske ud gennem de angivne uoverdækkede ventilationsafkast.*
- 3.5.4 *Ventilationsanlæg skal renholdes og serviceres, så det til stadighed ventilerer optimalt.*
- 3.5.5 *Der må maksimalt være 250 stk. (antallet af stipladser) smågrise på stald adgangen.*

3.6 Støj

- 3.6.1 Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må i intet punkt – målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen – overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer dB(A).

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7
Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Lørdag kl. 14-18 (4 timer)		Maksimal værdi
	Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)		
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

- Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.
- 3.6.2 Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller – beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i vilkår 3.4.1 er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller – beregning om året. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som ”Miljømåling – ekstern støj” af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1987 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningen skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold – eller efter anden aftale med kommunen.
- 3.6.3 Der skal fortsat laves tiltag, skræmmekanon og dragemåge, til begrænsning af tilholdet af måger, og nyeste viden på området skal følges.

3.7 Forebyggelse og bekæmpelse af fluer

- 3.7.1 Fluebekæmpelse på minkfarmen skal ske i overensstemmelse med Skadedyrslaboratoriets ”Retningslinjer for fluebekæmpelse på pelsdyrfarme” fra AGRO – Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet, og med reglerne i pelsdyrbekendtgørelsen, svarende til at der i fluebekæmpelsen som minimum indgår følgende:
- 3.7.1.1 Der skal renses for gødnings- og foderrester i, under og omkring burene mindst en gang om ugen
- 3.7.1.2 Opsamling af spildhalm skal i sommerhalvåret ske mindst en gang om måneden.
- 3.7.1.3 Opsamling af spildhalm skal i vinterhalvåret ske mindst en gang hver anden måned.
- 3.7.1.4 Der skal foretages kontrol for laver/pubber i sandet under burene mindst to gange pr. år i henholdsvis maj/juni og august/september. Ved forekomst af laver/pupper skal der behandles med et egnet larvicid.
- 3.7.1.5 Der skal en gang årligt foretages en grundig rengøring af haller, bure og redekasser.

- 3.7.1.6 Voksne fluer skal bekæmpes med smøremidler, der påsmøres de steder hvor fluerne især sætter sig eller ved smøring af snore ophængt i minkhallerne.
- 3.7.1.7 Bekæmpelse af voksne fluer skal hvert år iværksættes så snart der er konstateret forekomst af voksne fluer (den lille stueflue). Bekæmpelsen skal fortsætte indtil der i efteråret ikke længere udklækkes flere fluer.

3.8 *Spildevand (restvand)*

- 3.8.1 *Spildevand fra rengøring af stalde og lignende skal ledes til samletank eller gyllesystem og anvendes i henhold til reglerne for husdyrgødning.*
- 3.8.2 *Vask af maskiner og redskaber uden gødningsrester skal ske på fast vaskeplads. Vaskevandet kan, mod særskilt tilladelse, udledes til dræn (kontakt kommunen). Dog skal vandet forinden udløbet gennemgå rensning i et veldimensioneret sandfang og en godkendt olie-/benzinudskiller.*
- 3.8.3 *Al vask af maskiner, redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester og pesticidrester skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning af husdyrgødning.*
- 3.8.4 *Der må ikke forefindes markdræn under arealet med minkhaller.*

3.9 *Husdyrgødning*

- 3.9.1 Al husdyrgødningen fra husdyrproduktionen skal leveres til et biogasanlæg, og opbevares i lukkede fortanke.

3.10 *Ammoniaktab*

- 3.10.1 I alle minkhaller skal der anvendes foder med et proteinindhold på gennemsnitligt højst 31 % af den omsættelige energi (OE) i uge 30 – 47. Ansøger skal dokumenteret procentsatsen med en produktionsplan fra foderleverandøren, hvoraf den planlagte mængde protein i procent af den omsættelige energi fremgår.
- 3.10.2 *Der skal tilføres halm ad libitum til burene.*
- 3.10.3 *Rendebredten på gødningsrenderne i den nye minkhal skal være på mindst 36 cm.*
- 3.10.4 I alle minkhaller skal gødningsrenderne tømmes to gange om ugen. Der må forløbe højst fire døgn imellem to tømninger. Der skal føres logbog med angivelse af datoer og tidspunkter for tømningerne. I perioder med længerevarende hård frost kan tømning undlades.

3.11 *Egenkontrol*

- 3.11.1 Der skal føres logbog med angivelse af dato og forbrug af midler til fluebekæmpelse.
- 3.11.2 Der skal føres logbog med afgivelse af dato og metode til rensning i, under og omkring burene.
- 3.11.3 Der skal foreligge dokumentation for den årlige mængde af husdyrgødning afsat til biogasanlæg.

3.12 *Ophør af drift*

- 3.12.1 Ved ophør af driften, skal landbruget foretage oprydning i et sådant omfang, at forureningsfare undgås, blandt andet skal landbruget tømme og rengøre gyllebeholdere, fortanke og gyllerender og udbringe tilbageværende husdyrgødning som gødning.

4. Offentliggørelse

Miljøgodkendelsen offentliggøres på Assens Kommunes hjemmeside onsdag den 24. august 2016.

5. Klagevejledning

Frist for at indgive klage § 79.

Du kan klage over afgørelsen inden for fire uger, fra du har modtaget dette brev. Det betyder at, klagefristen udløber **onsdag den 21. september 2016.**

Hvordan klager du?

Du skal sende din klage til Natur- og Miljøklagenævnets digitale selvbetjeningsløsning "Klageportalen". Klageportalen tilgås via borger.dk eller virk.dk, der er direkte link til disse steder via forsiden af nævnets hjemmeside nmkn.dk.

Klagegebyr

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. Du modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra Assens Kommune. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling.

Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside, www.nmkn.dk/vejledninger/gebyrvejledning.

Hvem kan klage? § 84-87

Adressaten for afgørelsen, enhver, som har en individuel, væsentlig interesse i sagen, offentlige myndigheder, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, samt landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har at beskytte natur og miljø eller varetager væsentlige rekreative interesser. Natur- og Miljøklagenævnet kan kræve dokumentation for foreningers og organisationers klageberettigelse.

Virkning af at der klages § 80-81

En klage over en tilladelse efter § 10, godkendelse efter §§ 11, 12 eller 16 eller dispensation efter § 9 har ikke opsættende virkning, medmindre afgørelsen indeholder vilkår efter § 27, stk. 1, nr. 3 eller stk. 2. Det betyder, at tilladelsen, godkendelsen eller dispensationen kan udnyttes, inden klagen er afgjort. Udnyttelsen sker dog for egen regning og risiko, da Natur- og Miljøklagenævnet kan ændre afgørelsen.

Indbringelse for domstolene § 90

Du kan indbringe Natur- og Miljøklagenævnets afgørelser for domstolene. En sådan retssag skal være anlagt inden 6 måneder efter datoen for klagenævnets afgørelse. Uanset om du anlægger retssag, er du forpligtet til at rette dig efter Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse, indtil domstolen måtte bestemme noget andet. Vejledning om klage til Natur- og Miljøklagenævnet finder du på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside,

http://www.nmkn.dk/Vejledninger/Til_borgere/Klagevejledning_Borgere_fra1august.htm

Trine Bonrud Helleskov
Miljømedarbejder, Agronom

6. Bilag

- Bilag 1: Ansøgningsskema nr. 82456 (version 3)
- Bilag 2: Oplysninger til miljøgodkendelse
- Bilag 3: Fiktivt ansøgningsskema nr. 85201 (version 3)
- Bilag 4: Situationsplan
- Bilag 5: Retningslinjer for fluebekæmpelse på pelsdyrfarme (april 2016)
- Bilag 6: Beredskabsplan
- Bilag 7: Miljøgodkendelse fra 2010

7. Meddelelse om afgørelse sendes til

Navn	Adresse	Postnr. og By	Bemærkninger
ELLEBYE Advokater I/S	Adv. Birte Veggerby	5000 Odense C.	Administrator Ryttergade 1 og Birkevej 5 (Birkevej 2)
BRYLLE MENIGHEDSRÅD	Kirkestræde 1 A	5690 Tommerup	
Flemming Børge Nymann Andersen	Birkevej 3	5690 Tommerup	
Poul Schjerning	Birkevej 4	5690 Tommerup	
Heidi Marie & Henrik Aaskov	Birkevej 6	5690 Tommerup	
Anne Sanderhus & Tim Michael Petersen	Birkevej 8	5690 Tommerup	
Carsten Berger Lundgaard	Birkevej 9	5690 Tommerup	
Ruslan Dyba	Birkevej 10	5690 Tommerup	
Thomas Haugberg Madsen	Bøgebjergvej 44,1. tv	5000 Odense C	Ejer Birkevej 11
Christine Kabell Christensen	Birkevej 11	5690 Tommerup	
Birthe Marie A Frederiksen	Birkevej 12	5690 Tommerup	
Lotte Andersen & Kalle Bøgh	Birkevej 13	5690 Tommerup	
Louise Skytte	Birkevej 14	5690 Tommerup	
Lykke Spangenberg	Birkevej 15	5690 Tommerup	
Anette Grønlund Bundesen & Erik Andersen	Birkevej 16	5690 Tommerup	
Henning Knudsen	Birkevej 17	5690 Tommerup	
Palle-Sten Eyde	Birkevej 19	5690 Tommerup	
Kai Vedel Jørgensen	Birkevej 25	5690 Tommerup	
Vagn Rasmussen	Surhavevej 33	6650 Brørup	Ejer Birkevej 26

Pia Schmidt Nielsen	Birkevej 35	5690 Tommerup	
Lundsgaard - Fond	Birkevej 36	5690 Tommerup	
Erling Rask-Larsen	Birkevej 40	5690 Tommerup	
Margrete Hahn	Degnedyden 25	5690 Tommerup	
Anita Høstrup	Degnedyden 29	5690 Tommerup	
Hanne Binder & Jesper Lykke Rasmussen	Drosselvænget 1	5690 Tommerup	
Claus Nielsen	Drosselvænget 2	5690 Tommerup	
Søren Asger Sørensen	Drosselvænget 3	5690 Tommerup	
Mette Wandrup & Morten Pedersen	Drosselvænget 4	5690 Tommerup	
Anne-Marie Høgild & Finn Konradsen	Drosselvænget 5	5690 Tommerup	
Hans Peter Scheby	Drosselvænget 6	5690 Tommerup	
Villy Hauge Pedersen	Drosselvænget 7	5690 Tommerup	
Rita Inge Birch Henriksen	Drosselvænget 8	5690 Tommerup	
Hans Kurt Nielsen	Drosselvænget 9	5690 Tommerup	
Jytte Petersen	Drosselvænget 10	5690 Tommerup	
Trine Lindekilde Nielsen & Christian Gjørland	Drosselvænget 11	5690 Tommerup	
Anica Grube Dreyer & Tonni Bregensted	Drosselvænget 12	5690 Tommerup	
Inger & Arne Pedersen	Drosselvænget 13	5690 Tommerup	
Margit Elmelund & Gert Elmelund Radoor	Drosselvænget 15	5690 Tommerup	
Rikke Feldborg Johannesen & Morten Ekande Munch	Drosselvænget 17	5690 Tommerup	
Nina Krogager Nielsen & Lars Christian Christensen	Drosselvænget 19	5690 Tommerup	
Thomas Bruun Storm	Fasanvej 2	5690 Tommerup	
Lone Trædholm & René Markuslund	Fasanvej 3	5690 Tommerup	
Freddy Bern	Fasanvej 4	5690 Tommerup	
Birthe Danielsen Christensen	Fasanvej 6	5690 Tommerup	
Karen F Scharff Pedersen	Fasanvej 8	5690 Tommerup	
Anne Lene & Bjørn Baltzer Carlsen	Skelagervej 218	8200 Aarhus N	Ejer Fasanvej 10
Charlotte Tofteby & René Agermose Olsen	Fasanvej 10	5690 Tommerup	
Pernille Nordenlund & Leif Kenneth Hansen	Fasanvej 12	5690 Tommerup	
Finn Hugo Ravn	Fasanvænget 1	5690 Tommerup	
Hans Christian Storm	Kirkebjerg 15	5690 Tommerup	Ejer Fasanvænget 2
Kent Berg Kirkegaard	Fasanvænget 2	5690 Tommerup	
Poul Erik Forsberg Svensson	Fasanvænget 3	5690 Tommerup	
Dorthe Marie & Kim	Fasanvænget 4	5690 Tommerup	

Bressendorff			
Ulla & Mogens Lindgaard Svendsen	Fasanvænget 5	5690 Tommerup	
Lise & Niels Skovgaard Larsen	Fasanvænget 6	5690 Tommerup	
Susanne & Mads Sandahl Christensen	Fasanvænget 7	5690 Tommerup	
Leif Krunderup Jeppesen	Fasanvænget 8	5690 Tommerup	
Michael Rene Skovlund Hansen	Fasanvænget 10	5690 Tommerup	
Ulrik Bregndahl Stolborg	Tobovej 19	5690 Tommerup	Ejer Fuglebakken 1
Ulrik Norup Drudgaard	Magtenbøllevvej 9	5492 Vissenbjerg	Ejer Fuglebakken 1
Cecilie Nielsen & Morten Lund Eckhardt	Fuglebakken 1, st.	5690 Tommerup	
Diana Sussi Bresson & Kasper Maarbjerg Eulert	Fuglebakken 1, 1.	5690 Tommerup	
Camilla Louise Rasmussen	Fuglebakken 2	5690 Tommerup	
Kim William Frederiksen	Fuglebakken 3	5690 Tommerup	
Ejgil Hansen	Fuglebakken 4	5690 Tommerup	
Michella Dyrby & Christian Bøgedahl Rasmussen	Fuglebakken 5	5690 Tommerup	
Helvang Hansen	Fuglebakken 6	5690 Tommerup	
Gerda Lilly Østerberg	Fuglebakken 7	5690 Tommerup	
Bjarne Thyge Sørensen	Fuglebakken 8	5690 Tommerup	
Pia Kjær Larsen & Allan Damgård Christiansen	Fuglebakken 9	5690 Tommerup	
Daimi Bisgaard Bjørnsholm	Fuglebakken 10	5690 Tommerup	
Joan Hegaard Andersen & Brian Raagaard Larsen	Fuglebakken 11	5690 Tommerup	
MPT HOLDING ApS	Holkebjergvej 79	5250 Odense SV	Ejer Fuglebakken 12
Frederik Madsen	Fuglebakken 12	5690 Tommerup	
Linette Christensen	Fuglebakken 12	5690 Tommerup	
Magnus Appelgren	Fuglebakken 12	5690 Tommerup	
Joan Knage & Rasmus Buchwaldt Nissen	Fuglebakken 14	5690 Tommerup	
Mike Kristian Hansen	Holmehavegyden 6	5690 Tommerup	
Hans Peder Madsen	Holmehavegyden 10	5690 Tommerup	
Jørgen Knudsen	Holmehavegyden 14	5690 Tommerup	
BRYLLE BRUGSFORENING	Hyldegårdsvej 1	5690 Tommerup	
Kaj Ejner Jørgensen	Hyldegårdsvej 2	5690 Tommerup	
John Peter Krog	Hyldegårdsvej 4	5690 Tommerup	
Flemming Hansen	Hyldegårdsvej 6	5690 Tommerup	
Tina Pilegaard & Michael Peder- sen Greve	Hyldegårdsvej 8	5690 Tommerup	
Poul Bargmann Grønvig	Hyldegårdsvej 10	5690 Tommerup	
Georgios Charalampidis	Hyldegårdsvej 12	5690 Tommerup	

Solveig Elisa & Bjarne Kurt Rasmussen	Hyldegårdsvej 14	5690 Tommerup	
Anette Thuelund & Flemming Hannibal	Hyldegårdsvej 16	5690 Tommerup	
Bent Ove Hjernegaard	Hyldegårdsvej 18	5690 Tommerup	
Marianne & Carsten Houlberg Hansen	Hyldegårdsvej 19	5690 Tommerup	
Inge Marie Salbo	Hyldegårdsvej 21	5690 Tommerup	
Niels Killerup Pedersen	Hyldegårdsvej 22	5690 Tommerup	
Tove Ramsing & Jens Hans Chr. Knudsen	Hyldegårdsvej 23	5690 Tommerup	
Helle Birgit Peders & Michael Lehrmann Nikolajsen	Hyldegårdsvej 24	5690 Tommerup	
Bjarne Littau	Hyldegårdsvej 25	5690 Tommerup	
Peter Borgaard	Hyldegårdsvej 26	5690 Tommerup	
Erling Hjort Hansen	Hyldegårdsvej 27	5690 Tommerup	
Malene Jørgensen & Rene Lindahl Baggesgaard	Hyldegårdsvej 29	5690 Tommerup	
Tage Leif Larsen	Hyldegårdsvej 31	5690 Tommerup	
Jørgen Nielsen	Hyldegårdsvej 33	5690 Tommerup	
Lis & Jørgen Madsen	Hyldegårdsvej 35	5690 Tommerup	
Isa Karina & Jonas Borch-Jensen	Hyldegårdsvej 37	5690 Tommerup	
Birthe & Jan Rasmussen	Hyldegårdsvej 39	5690 Tommerup	
Ejner Hans Knudsen	Hyldegårdsvej 41	5690 Tommerup	
Claus Erik Ejlersen	Hyldegårdsvej 43	5690 Tommerup	
Ann Lyø & Johnny Grindeselv Godbersen	Hyldegårdsvej 45	5690 Tommerup	
Maybritt Lykke & Kenneth Feld	Kildemaden 19	5690 Tommerup	
Elna Qvistgaard	Kildemaden 21	5690 Tommerup	
Rikke & Niels Buch Steensboe	Kildemaden 23	5690 Tommerup	
Poul Rosager	Kildemaden 25	5690 Tommerup	
Annette Dahl Christensen & Kim Haislund Olsen	Kildemaden 35	5690 Tommerup	
Lisbeth Sannemand & Valdemar Duus	Kildemaden 37	5690 Tommerup	
Hanne Birgitte & Sten Hansen	Kildemaden 39	5690 Tommerup	
Edel Lykke & Niels Jørgen Møller Jensen	Kildemaden 41	5690 Tommerup	
Evy Hejberg & Leif Bruun Nielsen	Kildemaden 43	5690 Tommerup	
Susan & Poul Erik Mortensen	Kildemaden 45	5690 Tommerup	
Jørgen Bay Larsen	Lærkevænget 1	5690 Tommerup	
Gyda Johanne Catrine Sørensen	Lærkevænget 2	5690 Tommerup	
Kaja Kæstel Jespersen	Lærkevænget 3	5690 Tommerup	
Ellen Rasmussen	Lærkevænget 4	5690 Tommerup	

Ruth Elisabeth Pedersen & Torben Andersen	Lærkevænget 5	5690 Tommerup	
Jens Peder Hansen	Mejsevænget 1	5690 Tommerup	
Helle & Ivan Korsgaard Ditlevsen	Møllebakken 90	5690 Tommerup	
Daniel Svenning Sørensen	Mågevej 1	5690 Tommerup	
Erik Mortensen	Mågevej 2	5690 Tommerup	
Kirsten Cecilie Bundgaard Andersen	Mågevej 3	5690 Tommerup	
Diana Østergård & Casper Jon Sørensen	Mågevej 4	5690 Tommerup	
Anja Lodal & Jesper Haugaard Thomsen	Mågevej 5	5690 Tommerup	
Poul Jørn Rasmussen	Mågevej 6	5690 Tommerup	
Inge-Lise Johansen	Vestervangen 14	5690 Tommerup	Ejer Mågevej 7
Aase Bente Christensen	Mågevej 8	5690 Tommerup	
Lene Solveig Serup & Lars Møller Jensen	Mågevej 9	5690 Tommerup	
Claus Bøgh Andreasen	Mågevej 10	5690 Tommerup	
Kristina Radoor Skov	Kamgårdsvej 41	5690 Tommerup	Ejer Mågevej 10
Knud Peter Bønke	Mågevej 11	5690 Tommerup	
Karl Peder Pedersen	Mågevej 12	5690 Tommerup	
Jens Christian Lohmann Rydahl	Mågevej 13	5690 Tommerup	
Merete & Georg Steensboe	Mågevej 14	5690 Tommerup	
Gunhild Elisabeth & Hans Erik Jørgensen	Mågevej 15	5690 Tommerup	
Anne Lørup & Henning Christensen	Mågevej 16	5690 Tommerup	
Jørgen Sørensen	Mågevej 18	5690 Tommerup	
Erik Birch Jensen	Mågevej 20	5690 Tommerup	
Jimmi Taveechan Andersen	Rosenvænget 1	5690 Tommerup	
Bodil Vestergård & Johannes Schjærning	Rosenvænget 2	5690 Tommerup	
Ann-Alicia Thunbo & Ole Ilskov	Ryttergade 4	5690 Tommerup	
Irene Kristine Bjørnholt	Ryttergade 5	5690 Tommerup	
Mette & Christofper Thorsing	Ryttergade 6	5690 Tommerup	
Hans Emil Overgaard Nørgaard	Ryttergade 7	5690 Tommerup	
Peter Aarøe	Ryttergade 8	5690 Tommerup	
EJENDOMSSELSKABET RYTTERGADE ApS	Holkebjergvej 79	5250 Odense SV	Ejer Ryttergade 9
Marlene Helskov Hansen & Karsten Flemming Meisel	Ryttergade 9	5690 Tommerup	
Jette & Frank Møller Nielsen	Ryttergade 10	5690 Tommerup	
Hanne Lena & Erik Bo Rasmussen	Ryttergade 11	5690 Tommerup	
Lene Juel & Peter Risager	Ryttergade 12	5690 Tommerup	

Torben Syrik	Ryttergade 13	5690 Tommerup	
Lene Hestbech & John Carsten Nielsen	Ryttergade 14	5690 Tommerup	
Pia Rasmussen & Lasse Wehner	Ryttergade 15	5690 Tommerup	
Vicky Pedersen Devine & Daniel Bagge	Ryttergade 17	5690 Tommerup	
Lone Risager & Per Krause Therkelsen	Ryttergade 18	5690 Tommerup	
Mai-Britt Bøgh Jensen	Store Glasvej 11,2.	5000 Odense C	Ejer Ryttergade 19
Olaf Meitzner	Ryttergade 19	5690 Tommerup	
Jacob Bo Andersen	Ryttergade 20	5690 Tommerup	
Claus Lindegaard	Ryttergade 21	5690 Tommerup	
Jes Jensen	Ryttergade 22	5690 Tommerup	
Cecilie & Jesper Frisch Lindegaard	Ryttergade 25	5690 Tommerup	
Jes Rasmus Jørgensen	Ryttergade 26	5690 Tommerup	
Trine Juhlert & Martin Hermann	Ryttergade 27	5690 Tommerup	
Grethe Kuhlemeier Pedersen	Ryttergade 29	5690 Tommerup	
Anette Lund	Ryttergade 40	5690 Tommerup	
Peter Vedel Jørgensen	Vesterlaugsvej 3	5690 Tommerup	
Vagn Kjærsgaard Top	Vesterlaugsvej 7	5690 Tommerup	
Hans Bjarne Jensen	Vesterlaugsvej 11	5690 Tommerup	
KAI ANDERSENS EFTF. A/S	Ellehaven 48	5690 Tommerup	Ejer Vesterlaugsvej 12
Lone Susanne & Torben Andersen	Vesterlaugsvej 12	5690 Tommerup	
Jytte Skibbild Bønding & Lars Mikkelsen	Vesterlaugsvej 16	5690 Tommerup	
Mads Høstrup	Degnedyden 29	5690 Tommerup	Ejer Vesterlaugsvej 17
Ervin Krall Larsen	Vesterlaugsvej 20	5690 Tommerup	
Peter Finn Madsen	Vesterlaugsvej 21	5690 Tommerup	
Marie & Brian Krusell Howitz	Vesterlaugsvej 23	5690 Tommerup	
Bente Dorthe Nenna Olsen Andersen & Jimmy Teid Rasmussen	Vesterlaugsvej 28	5690 Tommerup	
Dorthe Johanne Bruun-Petersen	Vesterlaugsvej 26	5690 Tommerup	
Anders Jørgen Jakobsen	Vesterlaugsvej 27	5690 Tommerup	
Poul Henning Pilegaard Jensen	Stærmosevej 134	5690 Tommerup	Ejer Vesterlaugsvej 30
Bogdan Constantin Panasiuc	Vesterlaugsvej 30	5690 Tommerup	
EJENDOMSELSKABET BØGEBJERGLUND ApS	Bøgebjerglund 17	5492 Vissenbjerg	Ejer Vesterlaugsvej 31
Natalya & Mariusz Marek Wójcik	Vesterlaugsvej 31	5690 Tommerup	
Trine Pedersen	Vesterlaugsvej 33	5690 Tommerup	
Henriette Pedersen	Vesterlaugsvej 15	5690 Tommerup	

Rene Boris Lentz Jensen	Vesterlaugsvej 35	5690 Tommerup	
Birte Vahl Meng & Ulrik Gregers Funch	Vesterlaugsvej 37	5690 Tommerup	
Marie Skræp Jakobsen	Vesterlaugsvej 39	5690 Tommerup	
Mogens Gunnar Fruerhøj Nielsen	Vibevænget 1	5690 Tommerup	
Lene Lisbeth & Aksel Tjørnelund Madsen	Vibevænget 2	5690 Tommerup	
Tina Nygaard Nielsen & Kasper Risager Jørgensen	Vibevænget 3	5690 Tommerup	
Lone Hegaard Andersen & Henrik Fuglekilde Jensen	Vibevænget 4	5690 Tommerup	
Rasmus Jepsen Rasmussen	Vibevænget 5	5690 Tommerup	
Poul Mikael Krog	Vibevænget 6	5690 Tommerup	
FYNS ALMENNYYTTIGE BO-LIGSELSKAB	Vestre Stationsvej 5	5000 Odense C	Ejer Vibevænget 7
Ib Arne Nielsen	Vibevænget 8	5690 Tommerup	
Camilla Dina Jensen & Mike Estdahl	Vibevænget 9	5690 Tommerup	
Trine & Morten Kongstad Kristensen	Hyldegårdsvænget 1	5690 Tommerup	
Tommy Leo Knoth	Hyldegårdsvænget 3	5690 Tommerup	
Heidi Tofte Rasmussen	Hellevad 10 C	5690 Tommerup	Ejer Hyldegårdsvænget 5
Palle Tofte Rasmussen	Hyldegårdsvænget 5	5690 Tommerup	
Søren Andersen	Hyldegårdsvænget 18	5690 Tommerup	
Svend Foermose	Hyldegårdsvænget 16	5690 Tommerup	
Steffen Vikkelsø Nielsen	Hyldegårdsvænget 14	5690 Tommerup	
Diane Ritzman Nielsen	Hyldegårdsvænget 12	5690 Tommerup	
Per Steffensen Hansen	Dankvart Dreyers Vej 24	5230 Odense M	Ejer Hyldegårdsvænget 10
Birthe Vedel Jørgensen	Hyldegårdsvænget 10	5690 Tommerup	
Merete & Jan Grønning	Glentevej 6	5690 Tommerup	
Allan Norman Rasmussen	Glentevej 4	5690 Tommerup	
Ulla Risom & Ole Wiewiura Nielsen	Hyldegårdsvænget 8	5690 Tommerup	
Jørgen Poul Hansen	Hyldegårdsvej 20	5690 Tommerup	
Sara Hoffmann Holst & Jonas Lindegård Watson	Kildemaden 33	5690 Tommerup	
Allan Bahn Hansen	Kildemaden 31	5690 Tommerup	
Christian Christensen	Kildemaden 27	5690 Tommerup	
Mia & Kent Henriksen	Hyldegårdsvænget 2	5690 Tommerup	
Lena Skovbo Rasmussen	Hyldegårdsvænget 4	5690 Tommerup	
Michael Winther Hansen	Hyldegårdsvænget 6	5690 Tommerup	
Hans Peter Pedersen	Glentevej 1	5690 Tommerup	
Ole Henningsen	Hyldegårdsvej 17	5690 Tommerup	

KRJ 2 ApS	Selleshøjvænget 40	5260 Odense S	Ejer Hyldegårdsvej 13
Ella Marie Jensen	Hyldegårdsvej 13 A	5690 Tommerup	
Troels Dyreborg	Hyldegårdsvej 13 B	5690 Tommerup	
Sonja & Bent Leo Larsen	Hyldegårdsvej 13 C	5690 Tommerup	
Izabela Maszlanka & Marcin Jerzy Dankowski	Hyldegårdsvej 13 D	5690 Tommerup	
EJENDOMSSELSKABET AF 1/11-2006 ApS	Birkevej 55	5690 Tommerup	Ejer Hyldegårdsvej 7 & Glentevej 3
Galina Glaudane & Jevgenijs Rusanovs	Hyldegårdsvej 7 A	5690 Tommerup	
Danuta Olsen	Hyldegårdsvej 7 B	5690 Tommerup	
Nathalie Evelyn Grønholdt & Tuan Vu Lam	Hyldegårdsvej 7 C	5690 Tommerup	
Helga Krarup Nielsen	Hyldegårdsvej 7 D	5690 Tommerup	
Bente Vagn Jensen	Glentevej 2	5690 Tommerup	
Erik Ploug Jørgensen	Glentevej 3 A	5690 Tommerup	
Irina-Gabriela Oprescu & Constantin Daniel Lesanu	Glentevej 3 B	5690 Tommerup	
Leif Rasmussen	Glentevej 3 C	5690 Tommerup	
Ole Jacobsen	Glentevej 3 D	5690 Tommerup	
Martin Ravn	Hyldegårdsvej 15	5690 Tommerup	
Embedslægen Region Syddanmark	Sorsigvej 35	6760 Ribe	syd@sst.dk
Danmarks Naturfredningsforening	Masnedøgade 20	2100 Kbh. Ø	dn@dn.dk
Friluftsrådet, sekretariatet	Scandiagade 13	2450 Kbh. SV	syd-fyn@friluftsraadet.dk
Det økologiske Råd	Blegdamsvej 4B	2200 Kbh. N	husdyr@ecocouncil.dk
Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning	Haraldsgade 53	2100 København Ø	svana@svana.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund	Skyttevej 5	7000 Frederikshavn	post@ sportsfiskerforbundet.dk froethorhauge@stofanet.dk
Danmarks Fiskeriforening	Nordensvej 3	7000 Fredericia	mail@dkfisk.dk
Dansk Ornitologisk Forening	Vesterbrogade 140	1620 Kbh. V	natur@dof.dk assens@dof.dk
Odense Bys Museer	Overgade 48	5000 Odense C	museum@odense.dk

8. Miljøvurdering af ansøgning om § 11, stk. 3 miljøgodkendelse

8.1 Formål

I det følgende skal det vurderes, om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, som fremgår af ansøgning om udvidelse af husdyrbruget på landbrugsejendommen Højagergård beliggende Vesterlaugsvej 6, Brylle, 5690 Tommerup opfylder kravene gældende for følgende forhold angivet i nedenstående liste jf. godkendelsesloven og vejledning fra Miljøstyrelsen om miljøgodkendelse af husdyrbrug:

- Anvendelse af bedste tilgængelige teknik
- Beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som international naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart overfor næringsstoffer
- Begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, flue-, og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- Hensynet til de landskabelige værdier

Det skal vurderes om husdyrbruget, efter gennemførelse af den ansøgte udvidelse, lever op til de i loven fastsatte beskyttelsesniveauer for blandt andet ammoniak, lugt, fosfor og nitrat.

Vurderingsgrundlaget er oplysningerne afgivet ved indsendelse af det digitale ansøgningsskema via husdyrgodkendelse.dk, som kommunen modtog første gang den 8. februar 2016 og sidste gang den 8. august 2016 (version 3).

Bestemmelserne til vurdering af ansøgningen er fastsat i lovebekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med tilhørende bekendtgørelser og vejledninger, herunder regler fastsat i habitatdirektivet. Husdyrbruget er omfattet af bestemmelserne i lovens § 11, stk. 3 idet der er søgt om et tillæg til et i forvejen miljøgodkendt husdyrbrug efter § 11, stk. 2, og udvidelsen ikke overstiger 250 DE. På en række lovgivningsområder gælder der særlige regler for landbrug med pelsdyr. I pelsdyrbekendtgørelsen² er der fastsat regler for placering, godkendelse, indretning og drift af pelsdyrproduktioner.

I forbindelse med miljøvurderingen skal det ligeledes afgøres, hvorvidt det er nødvendigt at fastsætte konkrete individuelle vilkår, dels til sikring af at oplysningerne i ansøgningen fastholdes og dels til sikring af, at landbruget kan drives uden at medføre større forurening og gener end forventeligt, og som kan accepteres inden for rammerne af den gældende lovgivning.

8.2 Ejer- og driftsforhold

Ansøger er ejer Flemming Pedersen, Vesterlaugsvej 15, Brylle, 5690 Tommerup.

---

² Bekendtgørelse nr. 1428 af 13. december 2006 om pelsdyrfarme m.v.

Ifølge oplysninger fra CVR (Centrale Virksomheds Register) driver Flemming Pedersen landbruget som en enkeltmandsvirksomhed. Startdato for selskabet oplyses at være den 1. januar 1990. Adresse for CVR nr. 1400 1174 oplyses som: Vesterlaugsvej 15, Brylle, 5690 Tommerup. Hovedbranchen er noteret med kode 014610 Avl af smågrise.

Ifølge oplysningerne i CHR (Centrale Husdyr Register) er ejer og bruger af besætningen Pelsdyravler Flemming Pedersen. Adressen for CHR nr. 98623 oplyses som: Vesterlaugsvej 6, Brylle, 5690 Tommerup.

I ansøgningen er det oplyst, at Flemming Pedersen er driftsansvarlig og kontaktperson i forhold til miljøgodkendelsen.

8.3 *Dyrehold og management*

Der er søgt om ændring og udvidelse fra et tilladt dyrehold bestående af 4.000 stk. minktæver svarende til 137,9 DE (delvist udnyttet § 11 miljøgodkendelse fra 2010) til en årsproduktion på 6.000 stk. minktæver og 1.000 stk. smågrise (15 – 35 kg) svarende til 210,8 DE. I henhold til § 26, stk. 2 i husdyrgodkendelsesloven (se indledning) er den beregningstekniske nudrift en produktion på 350 årssøer, 200 stk. slagtesvin, 9.000 stk. smågrise og 1.400 stk. minktæver svarende til 172,5 DE.

Figur 1: Anlægsoversigt Højagergård, Vesterlaugsvej 6, 5690 Tommerup.

I den beregningstekniske nudrift er der 350 stipladser til årssøer, 1.300 stipladser til smågrise og 50 stipladser til slagtesvin/polte i det eksisterende staldanlæg til grise, hvor alle grisene går på delvis spaltegulv (25 – 49 % for slagtesvin/polte). I de ældste eksisterende minkhaller er der plads til 1.400 stk. minktæver.

I ansøgt drift er der 250 stipladser til smågrise i toklimastald med delvisspaltegulv i det eksisterende staldanlæg til grise. Med de ældst eksisterende minkhaller, de minkhaller der blev opført efter miljøgodkendelsen i 2010 og de samlet set 13 nye to-rækkede minkhaller der opføres i forbindelse med det ansøgte bliver der plads til i alt 6.000 stk. minktæver i ansøgt drift.

Gødning i både nudrift og ansøgt drift er gylle, og al gyllen afsættes til Fangel Bio-energi ApS, CVR nr. 2626 2119. Der tages ikke afgasset biomasse retur.

De to gyllebeholdere lejes ud til forpagteren af ejendommens jorder.

BAT - management

Der er ikke kommet nye BAT krav til management siden ejendommen fik § 12 miljøgodkendelse i 2010, og der vil derfor ikke bliver redegjort for BAT til management i dette tillæg.

8.4 Lokalisering

8.4.1 Faste afstandskrav

Hele husdyrbrugets staldanlæg er beliggende i landzone. Staldanlægget ligger mellem Tommerup og Brylle, og nærmeste byzone er Brylle i en afstand på ca. 550 meter. Det nye staldanlæg etableres i tilknytning til og øst for (mod Brylle) det eksisterende staldanlæg.

Nærmeste område i nærheden af staldanlægget, som er udpeget i Kommuneplanen er "Boligområder centralt i Brylle" ca. 550 meter øst for staldanlægget som har plannummer 3.2.B.2. Området er udpeget til at være boligområde, hvor både nuværende og fremtidig zonestatus er byzone.

Afstandskravet på 50 meter ifølge § 6, stk. 3 til byzone, sommerhusområder og lokalplaner er dermed overholdt. Ifølge pelsdyrbekendtgørelsens § 3, stk. 2 er afstandskravet for pelsdyrproduktioner med under 10.000 tæver på 200 meter til byzone, sommerhusområder og lokalplaner, og det er dermed også overholdt.

Figur 2: Nærmeste naboer til Højagergård (Vesterlaugsvej 6, 5690 Tommerup).

Den ejendom der ligger tættest på Højagergård er Vesterlaugsvej 11 lige nordvest for staldanlægget, som er registreret med landbrugspligt. Den korteste afstand fra staldanlægget til Vesterlaugsvej 11 er på ca. 70 meter.

Afstandskravet på 50 meter i § 6 til nabobeboelse er dermed overholdt.

I pelsdyrbekendtgørelsen er der ifølge § 3, stk. 2, punkt 2 et afstandskrav om 100 meter til nærmeste beboelse. Det overholdes også, da der er ca. 125 meter fra Vesterlaugsvej 11 til de nærmeste minkhaller.

Der ligger yderligere fire til fem ejendomme nord og syd for Højagergård, inden for en afstand af ca. 300 meter. Nordvest for ligger Vesterlaugsvej 7 og 7A (samme ejendomme) og syd for ligger Vesterlaugsvej 15, 17 og 12, både Vesterlaugsvej 7, 7A, 12 og 15 (hvor ejer og ansøger bor) er registreret med landbrugspligt, mens Vesterlaugsvej 17 er en beboelsesejendom. Vesterlaugsvej 17 (i en afstand på ca. 200 meter) er derfor nærmeste enkelt bolig ved vurdering af lugt fra staldanlægget.

Naboejendomme, der enten ejes af ansøger, eller er registreret med landbrugspligt, medtages ikke, når der skal foretages lugtvurdering jf. reglerne om det generelle beskyttelsesniveau.

8.4.2 Landskab og planforhold

Assens Kommune vurderer, at bygningen af i alt 13 nye to-rækkede minkhaller på til sammen ca. 4.360 m² (ca. 80,7 x 4,2 meter (10 styk) og 77,1 x 4,2 meter (3 styk)) til minkproduktion på Højagergård (Vesterlaugsvej 6, 5690 Tommerup) er erhvervsmæssigt nødvendigt for husdyrbruget. Strukturudviklingen i Danmark går mod større og færre landbrug. I tråd med dette ønskes produktionen på Højagergård udvidet, og til det skal der bruges flere minkhaller, som opføres parallelt med og øst for de eksisterende minkhaller. De nye minkhaller vil blive opført i samme byggestil som de eksisterende med grønne trægavle og gråt eternittag.

Alle de lovpligtige afstandskrav i reglerne om bygge- og beskyttelseslinjer er overholdt med det ansøgte byggeri af minkhaller. Derudover er byggeriet heller ikke i strid med Kommuneplanen for Assens Kommune. Ud fra dette kan Assens Kommune ifølge Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug miljømæssigt set godkende byggeriet.

I Miljøstyrelsen vejledning står der i øvrigt: *"Hvis bygningen skal opføres uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer (også kaldet "fritliggende"), eller bygningen er af industriel karakter eller udgør et fællesanlæg for flere ejendomme, er udgangspunktet, at bygningen ikke kan godkendes uden videre. I så fald skal du tage nærmere stilling til, om den valgte placering af bygningen er forenelig med de landskabelige hensyn på stedet, og der kan stilles vilkår om skærmende beplantning og farve- og materialevalg for byggeriet."* Ligeledes står der i vejledningen, at det efter Miljøstyrelsens vurdering betragtes som byggeri i tilknytning til det eksisterende bebyggelsesareal, når der højst er 20 meter mellem den nye bygning og det eksisterende. På Højagergård placeres de nye minkhaller ca. 8 meter fra de eksisterende minkhaller. Dermed er det ifølge vejledningen fra Miljøstyrelsen ikke aktuelt at foretage yderligere vurdering af de landskabelige hensyn medmindre landskabelige hensyn taler afgørende derimod, og det er der ikke i denne sag.

Ifølge pelsdyrbekendtgørelsens § 6 skal der omkring hele farmen etableres, og stedse vedligeholdes et læhegn, bestående af mindst 3 rækker træer. I forbindelse med orienteringen af omboende om ansøgning til udvidelse af minkproduktionen på Højagergård er der indkommet et par bemærkninger om, at staldanlægget kan ses fra deres ejendom og én foreslår også, at der plantes skov rundt om ejendommen.

Ved tilsyn på ejendommen torsdag den 18. august 2016 kunnen kommunen konstatere, at der ikke er etableret læhegn rundt om hele farmen jf. pelsdyrbekendtgørelsen. Der er en ny husdyrgødningsbekendtgørelse på vej, hvor pelsdyrbekendtgørelsen indarbejdes, og her stilles der blot krav om, *at hvis en pelsdyrfarm har åbne pelsdyrhaller, skal der omkring pelsdyrfarmen etableres og konstant vedligeholdes et beplantningsbælte af træer, buske og lignende vegetation ifølge en udarbejdet beplantningsplan, som kommunal bestyrelsen skal godkende.* Ifølge den nye husdyrgødningsbekendtgørelse kan kommunen dispensere fra kravet om beplantning hvis f.eks. der er skov eller terrænforhold der hindre udsigten til pelsdyrfarmen. Vesterlaugsvej 6 ligger nede i landskabet, men beboelsesområdet Brylle nordøst for ejendommen ligger oppe, især beboerne på Fasanvej har frit udsyn til farmen, da de ligger højere i landskabet. Derudover er der ikke nogen beplantning i

landskabet i den retning mellem Brylle og Vesterlaugsvej 6, faktisk er et læhegn lige blevet stynet, og kommunen kan derfor ikke dispensere fra beplantningskravet.

Assens Kommune vurderer på dette grundlag, at der skal stilles vilkår til beplantning.

8.5 *Energi og vandforbrug*

Energiforbruget er opgivet til at være el, olie/gas, diselolie og træpiller. Elforbruget stiger med det ansøgte fra ca. 20.000 kWh til 22.000 kWh, og det går primært til cirkulation af drikkevand i vinterhalvåret, skrabe anlæg, gyllepumpe og pelseri.

BAT – energi

Er blevet vurderet i miljøgodkendelsen fra 2010, og der er ikke sket ændringer i kravet til BAT siden.

Assens Kommune stiller vilkår om årlig opgørelse af elforbruget.

Vandforbruget er i ansøgningen opgivet til at være på 2.093 m³ inklusiv vaskevand i ansøgt drift og stiger fra 1.300 m³ i nudrift. Ejendommen er tilsluttet et offentligt vandværk.

BAT – vand

Er blevet vurderet i miljøgodkendelsen fra 2010, og der er ikke sket ændringer i kravet til BAT siden.

Assens Kommune stiller vilkår om årlig opgørelse af vandforbruget.

8.6 *Gener fra husdyrbrugets anlæg*

Stald- og gødningsanlæg på husdyrbrug kan give anledning til gener inden for følgende områder:

- lugt
- støj
- lys
- fluer og skadedyr
- støv
- transport

8.6.1 **Lugt**

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er staldluftventilation. Der foreligger også kun systematiske og anvendelige oplysninger til anvendelse i konkret sagsbehandling om lugtemissionen fra staldanlæg. Vurderingen af lugt i forhold til omboende vurderes derfor udelukkende ud fra staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg og lugtgener ved udbringning indgår således ikke i lugtberegningerne og håndteres derfor primært ved hjælp af generelle regler og konkrete vurderinger, f.eks. i forbindelse med omrøring og udbringning. Opbevaringsanlæg placeres normalt i tilknytning til staldanlæggene og vil derfor også normalt være placeret i tilstrækkelig afstand fra omboende. Ved placering af opbevaringsanlæg i stor afstand

fra staldanlæg, bør man være ekstra opmærksom på, at de ikke placeres uhensigtsmæssigt i forhold til omboende.

Mange forhold kan influere på lugtemission fra stalden. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyr er det f.eks. staldindretning, ventilationsanlæggets udformning og styring, belægningsgrad, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem, overbrusningsanlæg samt hygiejne i stalden. Management med henblik på at sikre en veldefineret gødeadfærd er især vigtig, da lugten først og fremmest stammer fra gødningen. Erfaringsmæssigt er disse forhold meget vanskelige at forudsige og håndtere i godkendelsessituationen.

Princippet for lugtberegningen er derfor, at man ud fra oplysninger om dyreart, staldsystem og maksimale staldbelægning beregner den nødvendige geneafstand, som er den afstand der minimum skal være fra kilden før det vurderes, at genekriterierne kan overholdes. Genekriterierne er et udtryk for, hvor meget lugt omboende i forskellige typer beboelsesområder må udsættes for, før det kan betegnes som værende "væsentlige lugtgener". Geneafstanden skal beregnes efter både Miljøstyrelsens lugtmodel og efter FMK-modellen, og beregningen baseres på følgende elementer:

- Emissionsfaktorer for forskellige dyregrupper,
- En spredningsmodel,
- Genekriterier svarende til forskellige områders lugtfølsomhed,
- Regler for hvordan øvrige forhold kan påvirke geneafstanden

Det elektroniske ansøgningssystem på husdyrgodkendelse.dk foretager lugtemissions- og lugtgeneberegninger både efter Miljøstyrelsens lugtvejledning og FMK-modellen. Det resultat systemet viser ved endt beregning, er resultatet efter den beregningsmodel, der giver den længste geneafstand til omboende, så genekriterierne overholdes uanset modelvalg.

Beregningen af lugt fra husdyrbruget foretages med andre parametre end dem, som normalt anvendes i forbindelse med miljøvurderingen af nitrat, fosfor og dyreenheder. Dette skyldes, at lugtemissionen ikke beregnes som et gennemsnit i løbet af året, men beregnes ud fra perioder med spidsbelastning.

Uanset hvilken beregningsmetode (Miljøstyrelsens lugtvejledning eller FMK-modellen) der vælges, skal anlæg, som er placeret længere væk end 120 % af geneafstanden, ikke indgå i lugtberegningen. Det elektroniske ansøgningssystem bort-screener automatisk sådanne anlæg ved lugtberegning. (Fra Miljøstyrelsens Wiki-vejledning, juli 2016)

Det har hidtil været sådan, at minkproduktioner har været reguleret efter pelsdyrbekendtgørelsen, hvor der er nogle faste afstandskrav, som i denne sag til byzone er på 200 meter og 100 meter til nabobeboelse, kombineret med genekriterier beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Primært fordi minkproduktioner ikke holdes i stalde med ventilationsanlæg, men i naturligt ventilerede stalde, hvor der er ikke forelå videnskabelige resultater på lugtspredningen. Den 1. juli 2016 udgav Miljøstyrelsen en ny opdateret lugtvejledning for minkfarme ud fra en række nye forsøg, som an-

søgningssystemet husdyrgodkendelse.dk blev opdateret med. I denne sag er ansøgningen derfor blevet opdateret med de nye lugtkrav.

Produktionen på de 1.000 stk. smågrise indgår også i de samlede lugtberegningerne, men udgør en ganske lille del af den samlede lugt fra husdyrproduktionen på Vesterlaugsvej 6. Ifølge beregninger i ansøgningsskemaet udgør smågrisene kun ca. 6 % af den samlede lugt (OU) fra staldanlægget.

I denne sag ses af lugtgeneberegningen i begge ansøgningsskemaer (afsnit 2.4.1), at alle genekriterier er overholdt. Ifølge beregningen i husdyrgodkendelse.dk er genestanden til byzone/fremtidig byzone på 565,2 meter, til samlet bebyggelse på 454,6 meter og til enkelt bolig på 181,1 meter. De vægtede gennemsnitsafstande er på 635,2 meter til Brylle By, 633,8 meter til Drosselvænget 17 (start på samlet bebyggelse) og 277,5 meter til Vesterlaugsvej 17 (nærmeste enkelt bolig).

Samtlige omboende der har indsendt bemærkninger til ansøgningen om udvidelse af minkproduktionen på Højagergård har nævnt lugt fra ejendommen som generende også i nudrift. Det er i bemærkningerne udtrykt en del bekymring omkring produktionen af de 1.000 stk. smågrise, men som nævnt ovenfor udgør grisene lugtmæssigt en meget lille andel af lugten fra staldanlægget. Assens Kommune har ikke mulighed for at stille yderligere vilkår til lugt, når genekriterierne, som nævnt ovenfor, er overholdt.

På dette grundlag er det Assens Kommunes vurdering, at dyreholdet med det ansøgte overholder de lovbestemte miljøkrav, og der stilles derfor ikke skærpede vilkår til lugtreducerende tiltag. Assens Kommune stiller vilkår om, at det lugtniveau der er angivet i ansøgningen skal overholdes.

8.6.2 Støj

I ansøgningen er oplyst følgende:

De væsentligste støjklender på en minkfarm er støj fra intern kørsel på farmen med foder og halm samt interne transporter i pelsningssæsonen i november/december og sidst i marts. Derudover kan der forekomme støj fra transporter til og fra ejendommen med primært foder. Der må kun avles på tillidsfulde dyr, hvorfor der som regel er meget lidt støj fra selve dyrene. En gang om året kan der forekomme støj fra rengøring af hallerne i forbindelse med brug af højtryksrensere. Der forventes ikke væsentlige ændringer i støjniveauet fra farmen, da yderligere støj efter udvidelsen er begrænset til de få ekstra transporter til og fra farmen og lidt længere daglig kørsel med fodermaskinen på minkfarmen. Ligeledes forlænges pelsningsperioden med nogle få dage.

Assens Kommune har i forbindelse med orientering af omboende om denne ansøgning modtaget bemærkninger om støj fra tilhold af måger omkring minkproduktionen på Højagergård. Støj fra måger er et velkendt problem omkring minkfarme, men også i byerne. Desværre har det vist sig vanskeligt at løse og der findes pt. ingen optimal løsning på tilhold af måger. Natur og Miljøklagenævnet skriver i en af deres seneste afgørelse med minkfarme "Nævnet bemærker, at kommunen har stillet vilkår om skadedyr (vilkår 2.9 og 2.10), herunder at der skal være fokus på, at minkfarmen ikke tiltrækker fouragerende mågeflokke." (NMK-130-00193). Selvom

det er vanskeligt at undgå mågeflokke betyder det ikke, at der ikke skal gøres tiltag for at forhindre dem.

Ansøger har oplyst at der på ejendommen er en skræmmekanon og der er sat en dragemåge op for, at forhindrer tilholdet af måger. Ved tilsynet på ejendommen torsdag den 18. august 2016 kunne kommunen ikke konstatere nogen måger på ejendommen. Vi gør opmærksom på, at det er muligt at søge om nedskydning af måger hos Naturstyrelsen.

Assens Kommune vurderer, at udover de vejledende støjgrænser fastholdes i et vilkår skal der fortsat laves tiltag der begrænser tilhold af måger omkring minkfarmen og nyeste viden på området skal følges.

8.6.3 Lys

Ifølge ansøgningen er der ingen nævneværdige lyskilder fra Højagergård, da min-kene ikke tåler kunstigt lys. Der er ikke stærke generende lyskilder, som kan genere naboerne. I smågrisestalden vil der være lys inden for normal arbejdstid fra kl. 7 – 17 (jf. miljøgodkendelsen fra 2010).

Assens Kommune vurderer på denne baggrund, at lys fra staldanlægget ikke vil give anledning til væsentlige lysgener for omboende, og stiller derfor ikke vilkår til dette.

8.6.4 Fluer og skadedyr

Det er i ansøgningen oplyst:

”På ejendomme med husdyrbrug kan der forekomme skadedyr som fluer og rotter. Den generelle bekæmpelse af skadedyr sker ved, at der generelt holdes rent og ryddeligt i og omkring ejendommen, og ved at foderspil og rester fjernes.

Fluer

De forebyggende foranstaltninger ved fluebekæmpelse består hovedsagligt i at forhindre, at fluerne klækkes i gødning og sand under burene. En gang om ugen oprenses der under burene for foder- og gødningsrester, og en gang om måneden – fra 1. maj til 1. november – fjernes halmen under burene. Den resterende del af året kan man nøjes med at fjerne halmen hver anden måned.

Herudover anvendes der fluesnore og smøremidler efter behov i alle haller. Der forventes ikke at ske en øget fluetæthed som følge af udvidelsen.

Rotter

Ingen ændringer i forhold til eks. miljøgodkendelse.”

Assens Kommune har i forbindelse med orientering af omboende om denne ansøgning modtaget bemærkninger fra omboende, der har fluegener. Ifølge pelsdyrbe-kendtgørelsen skal følgende overholdes:

§ 7. Der skal renses i, under og omkring burene mindst én gang om ugen. Rengøring inde i bure med avlstæver og små unger kan dog undlades i tiden fra 25. april til 1. juli, for ræve dog indtil 15. juli. Haller, bure og redekasser skal i øvrigt rengøres én gang årligt.

Stk. 2. I pelsdyrhaller, hvor kravet i § 4, stk. 1 om gødningsopsamling ikke er opfyldt, skal der under burene udlægges et mindst 10 cm tykt lag sand eller grus, som skal udskif-

tes, så ofte det er nødvendigt, dog mindst én gang årligt.

Stk. 3. Jorden skal holdes tør under burene. Vandingssystemet skal vedligeholdes således, at vandspild ikke giver anledning til afstrømning eller nedslivning af gødningsstoffer.

§ 8. Der skal overalt på pelsdyrfarme foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de af Statens Skadedyrslaboratorium fastsatte retningslinjer.

AGRO – Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet har lavet ”Retningslinjer for fluebekæmpelse på pelsdyrfarme” som er opdateret i april 2016 (se bilag). I disse retningslinjer indeholder:

- Lille stueflue – sådan ser den ud og sådan lever den
- Driftsmetoder til at forebygge lille stueflue på farmen
- Brug af kemiske insektmidler og fælder mod lille stueflue
- Rundt om farmen med forebyggelse og bekæmpelse mod lille stueflue
- Andre fluer på minkfarmen

Ifølge disse retningslinjer er det vigtigste ved forebyggelse af problemer med fluer udmugning og renholdelse for gødning, foderrester og fugtigt halm (jf. i øvrigt pelsdyrbekendtgørelsen ovenfor).

Ved tilsyn på ejendommen torsdag den 18. august 2016 kunne kommunen ikke konstatere et flueproblem. Der var enkelte larver/pupper i gødningsklatter under burene og på kanten af gødningsrenderne, men ikke så det udgjorde et problem, og der var ikke store sværme eller flokke af fluer på farmen. Den lille stueflue optræder oftest heller ikke på farmen, men søger væk til de omkringliggende nabobeboelser, og dens udbredelsesområde er på flere hundred meter. Ansøger fortalte under tilsynet, at de bruger en blanding af kalk og Stalosan under burene hver 14. dag ved udrensning, og kommunen kunne under tilsynet ikke konstatere larver/pupper i sandet under burene. Assens Kommune har heller ikke tidligere modtaget flueklager fra omboende til ejendommen. Derfor vurderer kommunen, at den forebyggede bekæmpelse af fluer på ejendommen er tilstrækkelig uden fast brug af larvicid. Desuden bruges en snor med smøremiddel til at bekæmpe de voksefluer, og på tilsynsdagen sad der ikke mange fluer på snorene.

Assens Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår om, at følge de seneste retningslinjer fra AGRO (Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet - Skadedyrslaboratoriet) og de vilkår Natur- og Miljøklagenævnsafgørelser seneste har lavet til fluebekæmpelse i NMKN-131-00198 fra 13. november 2015 og NMKN-130-00196 fra 27. november 2015. Dette skulle gerne sikre, at der heller ikke fremadrettet kommer nogen flueklager fra ejendommen.

Det juridiske ansvar for rottebekæmpelse påhviler altid den ansvarlige for driften af ejendommen.

8.6.5 Støv

Er vurderet i miljøgodkendelsen fra 2010 og ændrer sig ikke med det ansøgte.

8.6.6 Transport

Der er i ansøgningen redegjort for transport, som primært er transporter med foder og husdyrgødning til og fra ejendommen. Antallet af transporter stiger samlet set med 9 stk. fra 430 stk. til 439 stk. om året, og det skyldes primært, at transporterne med afhentning af skind og døde mink, samt halm der køres til og fra ejendommen (9 stk. transporter) i ansøgt drift.

Redegørelsen fra ansøgningen:

Levering af kroppe og fedt til godkendt virksomhed er koncentreret til pelsningsperioden i november – december og ultimo marts. Planlægning af transport af kroppe og fedt sker i samarbejde med virksomheden.

Halm til farmen transporteres i forbindelse med høstperioden. Antallet af transporter vil stige i takt med udvidelse af dyrehold, da halmforbruget er ca. 10-15 kg/tæve.

Der transporteres gylle med lastbil.

Der ligger ikke nogle naboer ved ind og frakørselsforholdende på ejendommen.

Bemærkninger fra omboende omkring transporter drejer sig om tung trafik på Ryttergade. Med det ansøgte siger antallet af transporter kun med 9 stk., men da antallet af transporter med foder og husdyrgødning forbliver de samme som i nudrift er det forventeligt, at transporterne bliver større og dermed tungere. Assens Kommune kan kun stille vilkår der omhandler indkørsels forholdende til husdyrbruget og evt. begrænse transporterne til bestemte tidsrum. Alt hvad der har færdsel på offentlige veje reguleres af politiet og henhører under færdselsloven mv.

Assens Kommune vurderer, at der ikke på dette grundlag skal stilles yderligere vilkår til transport.

8.7 Forurening fra husdyrbrugets anlæg

Stald- og gødningsanlæg på husdyrbrug kan give anledning til forurening inden for følgende områder:

- spildevand
- husdyrgødning og foder
- affald og miljøfarlige stoffer
- ammoniaktab - generelt
- ammoniakpåvirkning af natur

8.7.1 Spildevand (restvand)

Spildevand til gyllebeholder

Vaskevand til vask af silo og hvalpenet indgår i normen for gylleproduktion og tilledes de to lukkede fortanke på ejendommen. Fortankene er på 20 m³ og 100 m³.

Spildevand til kloak

Intet.

Spildevandsafledning

Der er ikke tagrender på de to-rækkede minkhallerne. Tagvandet fra den eksisterende lukkede minkhal nedsives i faskiner placeret på hver side af hallen. Vand fra befæstet vaskeplads ledes til den mindste af fortankene. Tagvand fra svinestalden ledes via dræn til Rallemosen.

Assens Kommune gør opmærksom på, at tagvand fra bygninger uden tagrender ikke må løbe ind på anden mands jord.

Assens Kommune stiller nogle generelle vilkår til spildevand, men stiller ikke yderligere vilkår på dette grundlag.

8.7.2 Husdyrgødning og foder

Husdyrgødning

Der produceres følgende typer af husdyrgødning på ejendommen:

- 2.460 m³ minkgylle årligt
- 132 m³ svinegylle (fra smågrisene) årligt
- 60 m³ dybstrøelsesgødning (fra halm under minkburene)

Gyllen ledes til de to lukkede fortanke på ejendommen med en samlet kapacitet på 120 m³, som afhentes ca. hver uge i højsæsonen for minkene, og køres til biogasanlægget i Fangel. Efter hver udmugning af halm under burene køres dybstrøelsen direkte til biogasanlæg.

Der tages ikke afgasset biomasse retur fra biogasanlægget.

De to gyllebeholdere på ejendommen er lejet ud til forpagteren af jorden.

Assens Kommune stiller vilkår om, at al husdyrgødning skal leveres til biogasanlæg.

BAT – husdyrgødning opbevaring og udbringning

Der er ikke kommet nye BAT krav til husdyrgødning opbevaring og udbringning siden miljøgodkendelsen i 2010.

Desuden opbevares meget lidt husdyrgødning på ejendommen og jorden er bortforpagtet.

Assens Kommune vurderer, at kravet til BAT fortsat er opfyldt.

Foder

Følgende er oplyst i ansøgningen:

Minkfoder er vådfoder og opbevares i fodersilo på, der står på en plads med støbt bund. Foderet leveres stort set hver dag.

Proteinindholdet forventes holdt på gennemsnitlig 31 % OE i ugerne 30 – 47. Sidstnævnte har avleren ikke direkte indflydelse på. Dokumentation og kontrol for foderets proteinindhold kan findes på Dansk Pelsdyr Foders hjemmeside www.danskpelsdyrfoder.dk under Foderkontrol. Planerne og analyserne for peri-

oden uge 30 – 47 i 2014 viser et gennemsnitligt proteinindhold under de 31 %. Fodercentralen udleverer nye foderplaner, når der sker ændringer i planen. Foderplaner opbevares på farmen i foderhuset. Fodermængden varierer gennem året, med det højeste forbrug fra august til november.

BAT – foder

I "Vejledning om pelsdyrfarme" fra 2004 er der under afsnittet "Minkhaller uden tæt bund" anvist forskellige muligheder for, hvordan fremtidige krav til reduktion af ammoniakfordampningen kan overholdes. Én af mulighederne i kombination med rendebredde, udmugnings hyppighed og halmtildeling er, at proteinindholdet i foderet højest må være på 31 % af OE (Omsættelig Energi) i ugerne 30 – 47. Dette er også blevet stadfæstet i en Natur- og Miljøklagenævnsafgørelse fra 12. september 2013 (NMK-131-00140).

I denne sag bruger ansøger et foder med et proteinindhold på 31 % af OE i ansøgt drift, og overholder dermed BAT i forhold til foder jf. ovenstående.

Assens Kommune stiller vilkår om, at der bruges et foder med et maksimalt indhold af protein på 31 % af OE for, at fastholde oplysningerne i ansøgningen.

8.7.3 Affald og miljøfarlige stoffer

Affald og miljøfarlige stoffer er behandlet ved miljøgodkendelse i 2010, men følgende er oplyst i ansøgningen til dette tillæg:

Fast affald

Der er indgået aftale med vognmand Arne Nielsen, som henter containere med affald, bortset fra medicin glas og kanyler som afleveres på genbrugsplads.

Affaldet består af tomme plastbøtter fra loppe og fluemidler samt plastdunke fra rengørings og desinfektionsmidler.

Derudover er der tomme papirsække fra savsmuld, som anvendes til rengøring af pels og som strøelse mellem dyr der sendes til pelsning og nylonsnor fra halmballer

Kemikalier og olie

Kemikalier og kemikalierester

Der opbevares ingen pesticider på ejendommen, da ejendommens jorde er bortforpagtede. Der opbevares rengøringsmidler i begrænset mængde i aflåst skab i pelseri.

Medicin

Medicin opbevares i køleskab placeret i pelseri.

Olie og spilolie

Diselolie opbevares i overjordisk tank tank fra 2007 på 2500 liter.

Fyringsolie opbevares i overjordisk tank tank fra 2007 på 1200 liter.

Ved service af rullende materiel tager servicefirmaerne spildolieprodukterne med retur. Der er således ingen opbevaring af spilolie på ejendommen.

I Assens Kommune er der sket ændringer på affaldsområdet siden miljøgodkendelsen i 2010 for håndtering af farligt affald – se nedenfor.

Assens Kommune skal gøre opmærksom på følgende:

Farligt affald, som medicinrester, medicinflasker, kanyler, lysstofrør, varmepærer, sprayflasker, pesticidrester og oliefiltre skal bortskaffes via den kommunale ordning, der administreres af Assens Forsyning. Det er Stena Recycling, der afhenter og håndterer affaldet. Tilmelding sker hos Assens Forsyning. Hvis man ønsker at indgå en aftale med en anden virksomhed, så skal man søge en dispensation hos Assens Kommune, for at blive fritaget for den kommunale ordning. Ansøgningen skal indeholde dokumentation for, at virksomheden er godkendt til, at modtage farligt affald.

Ansøger skal på lige fod med andre erhvervsvirksomheder overholde de generelle regler for opbevaring og bortskaffelse affald, herunder de fastsatte i krav i "Erhvervsaffaldsregulativet for Assens Kommune". Assens Kommune stiller ikke yderligere vilkår til dette.

8.7.4 Ammoniak- og fosfortab - generelt

Fyldestgørende ansøgning er blevet indsendt i 2016 og der er et generelt krav om 30 % reduktion af ammoniaktab fra stald og lager målt i forhold til referencesystemet (bedste stald- og lagersystem) med normtal fra 2005/2006. Kravet gælder ved udvidelser, nyetableringer og ændringer af husdyrbrug over 75 DE.

I den digitale ansøgning (skema 85201 (fiktivt)) fra husdyrgodkendelse.dk ses af beregningerne i afsnit 2.5.4, at ammoniakreduktion på 30 % i forhold til referencesystemet er overholdt. Dette skyldes primært de fodringsmæssige tiltag beskrevet tidligere, hvilket giver en effekt på 3.955,04 kg N/år i reduceret ammoniakfordampning.

Efter reduktion er den samlede ammoniakemission fra stald og lager jf. ansøgningen på 5.976,79 kg N/år. Dette er 1.501,7 kg N/år mere end den beregnede emissionen fra produktionen i nudrift.

BAT – emissionsniveau og staldanlæg

Miljøstyrelsen har ikke lavet BAT standardvilkår til ammoniakemissionen for minkproduktion. I stedet tages udgangspunkt i afgørelser fra Natur- og Miljøklagenævnet (NMKN) til emissionsniveauet for ammoniak.

Der er allerede henvist til en afgørelse fra 2013 – NMK-131-00140 – i denne rede-gørelse, og i en senere afgørelse fra NMKN den 10. juli 2015 (NMK-131-00179) henvises til både NMK-131-00102 fra 30. oktober 2012, men også NMK-131-00140 som nævnt. I NMK-131-00102 skriver klagenævnet:

Ved fastsættelsen af den konkrete emissionsgrænseværdi opnåelig ved anvendelse af BAT for eksisterende minkhaller skal der i husdyrgodkendelse.dk - ligesom for nye minkhaller - vælges opsamlingsløsningen Mio7 (gødningsrende over 32 cm, ugentlig tømning, proteinindhold 31 % af OE uge 30-47, ingen krav til halm). Herefter korrigeres i forhold til den faktiske rendebredde (dog højst 36 cm), og i forhold til udmugningshyppighed, halm og proteinindholdet i foderet, jf. de to kombinationer af virkemidler ovenfor.

Dette er overholdt i ansøgningen til denne miljøgodkendelse.

Den anden afgørelse fra NMKN der bruges til, at definere BAT emissionsniveauet for minkproduktioner er NMK-131-00140 fra 12. september 2013, hvor der i øvrigt også henvises til ovenstående afgørelse. I denne afgørelse definere klagenævnet følgende emissionsgrænseværdier:

- 1,00 N pr. årstæve i nye minkhaller, svarende til følgende kombination af virkemidler: 36 cm brede gødningsrender, tømning af render to gang om ugen, halm ad libitum, foder med proteinindhold på gennemsnitlig højst 31 % af OE i ugerne 30 – 47.
- For årstæver i eksisterende minkhaller beregnes en konkret emissionsgrænseværdi ud fra gødningsrendernes faktiske bredde (dog højst 36 cm) og følgende kombination af virkemidler: tømning af render to gange om ugen, halm ad libitum, foder med proteinindhold på gennemsnitlig højst 31 % af OE i ugerne 30 – 47. Beregningen i husdyrgodkendelse.dk skal som hidtil foretages med udgangspunkt i opsamlingsløsningen Mio7.

Se BAT/ammoniaktabs beregninger i ansøgningsskemaet for alle stalde både eksisterende og ny i afsnit 2.5.4.2.

Samlet BAT-niveau mht. ammoniak = 9.938,1 kg N/år

Den samlede ammoniak emission fra staldanlægget er på 5.562,0 kg N/år og dermed er BAT kravet overholdt jf. beregningerne i husdyrgodkendelse.dk.

Ammoniak emission fra staldanlægget reduceres ved at overholde følgende:

- Bredde på gødningsrender i nye minkhaller er mindst 36 cm
- Bredde på gødningsrender i eksisterende minkhaller er 36,5 cm
- Alle gødningsrender tømmes to gange ugentligt
- Foder med et proteinindhold på maksimalt 31 % af OE (omsættelige energi) i ugerne 30 – 47
- Halm ad libitum

Assens Kommune vurderer på dette grundlag, at det generelle ammoniakreduktionskrav og kravet til anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) for ammoniak er overholdt. De anførte forudsætninger fastholdes ved vilkår.

Fosfor

I forhold til fosforudledning angiver Miljøstyrelsen i de vejledende emissionsgrænseværdier, at når der udbringes husdyrgødning svarende til harmonikravet for kvælstof, vil fosfortilførslen til udbringningsarealerne for flere husdyrtyper overstige afgrødernes behov, som ligger på 20-25 kg P/ha. Langt størstedelen af tabet af fosfor fra landbruget til vandmiljøet er dog historisk betinget som følge af ophobning gennem årene af fosfor i jordens pulje. Denne ophobning er på landsplan nedbragt ved, at fosforoverskuddet i marken er reduceret væsentligt siden 1980'erne.

Herudover giver beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesloven mulighed for at regulere udledningen af fosfor til de arealer, der afvander til særligt fosforfølsomme naturområder. Derfor er risikoen for tab af fosfor generelt væsentlig mindre i dag

end tidligere. Da BAT også indebærer, at der skal findes en passende balance mellem de forskellige miljøpåvirkninger og dertil svarende omkostninger, finder Miljøstyrelsen ikke, at det er miljøøkonomisk eller proportionelt hensigtsmæssigt at prioritere en yderligere begrænsning af fosfor på bekostning af begrænsningen af ammoniakemissionen. Derfor bør yderligere krav til begrænsning af fosfor begrundet i BAT baseres på omkostningsneutrale teknikker. Der er ikke pt kendskab til omkostningsneutrale teknikker til reduktion af fosforudledningen fra mink. På den baggrund betragtes gældende normtal som værende udtryk for BAT i forhold til fosfor fra mink.

8.7.5 Ammoniakpåvirkning af natur

De opgivne oplysninger i ansøgningen om ruhed, kildehøjde og kumulation, der er anvendt til beregning af ammoniakdepositionen, er korrekte.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er Natura 2000-naturtyper, som omfattes af husdyrgodkendelseslovens § 7, stk. 1, nr. 1. Det er de ammoniakfølsomme Natura-2000 naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området som Naturstyrelsen har kortlagt i forbindelse med Natur 2000-planlægningen.

Internationale naturbeskyttelsesområder er fællesbetegnelse for de habitatområder og fuglebeskyttelsesområder (kaldet Natur 2000-områder), som er udpeget til opfyldelse af EU's habitat- og fuglebeskyttelsesområdet, samt Ramsarområder. De danske Ramsarområder ligger alle inden for de udpegede fuglebeskyttelsesområder og beskyttes som disse.

En del ammoniakfølsomme Natur 2000-sønaturtyper er endnu ikke kortlagt. Her skal kommunen vurdere den eventuelle påvirkning, jf. lovens § 27, jf. § 19.

Når disse naturtyper er kortlagt, vil de automatisk blive omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7, stk. 1, nr. 1.

Kortlagte naturtyper kan ses på Danmarks Miljøportal.

Kategori 1-natur omfatter desuden heder og overdrev inden for de internationale naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. I det omfang disse naturtyper grænser op til hinanden eller ligger i en mosaik, beregnes størrelsen ud fra det samlede areal i overensstemmelse med reglerne i naturbeskyttelsesloven § 3 (naturbeskyttelseslovens såkaldte mosaikregel).³

Ifølge Danmarks Miljøportal (arealinfo, juli 2016) kortværk over registrerede naturarealer ligger nærmest kategori 1-naturområde ca. 3,5 km sydøst for staldanlægget og er et overdrev (Elleløkke v. Borreby) – se figur 3.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (beskyttet efter § 7 i husdyrgodkendelsesloven), der ligger uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om:

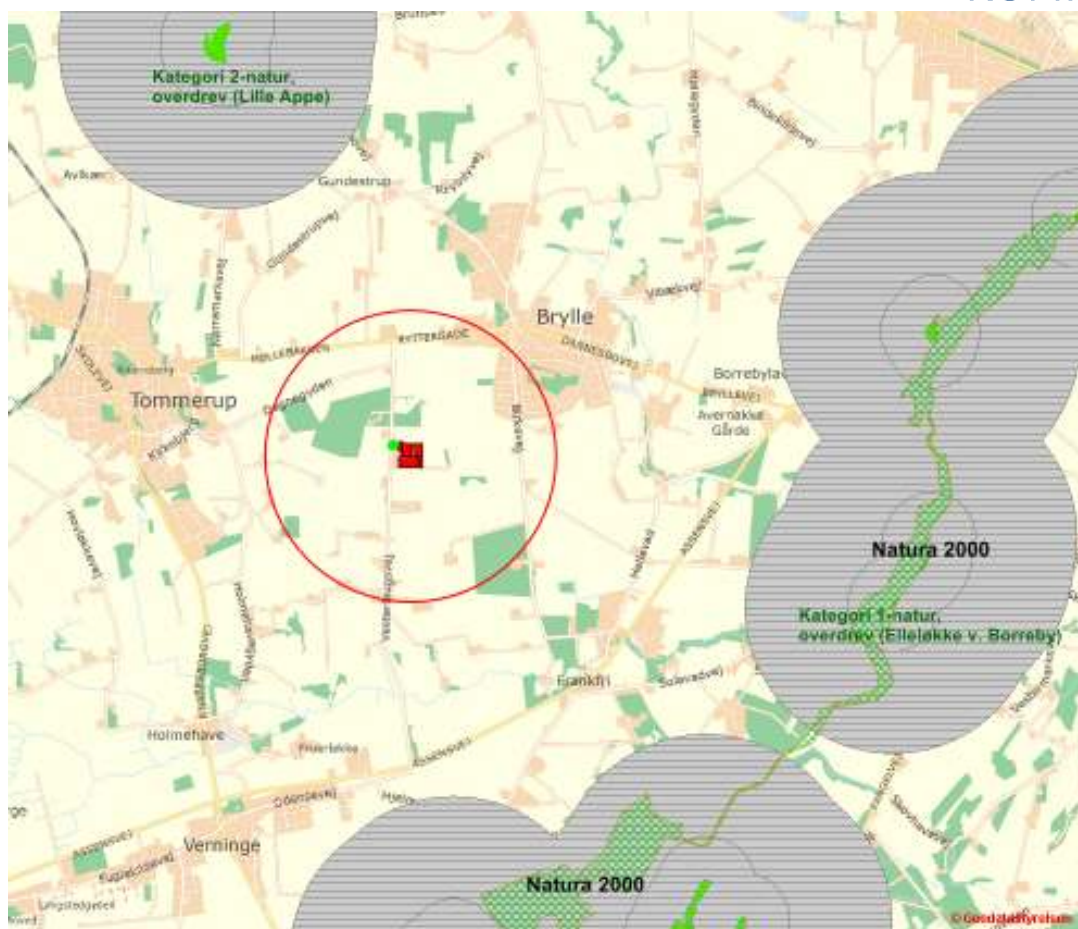
³ Fra Miljøstyrelsens wiki-vejledning til miljøgodkendelser (april 2016)

- Højmoser,
  - Lobeliesøer,
  - Heder der er større end 10 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og
  - Overdrev der er større end 2,5 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.
- Det er dog kun heder og overdrev, der i sig selv er større end de nævnte størrelser, der er kategori 2-natur.⁴

Ifølge Danmarks Miljøportal (arealinfo, juli 2016) kortværk over registrerede naturarealer ligger nærmest kategori 2-naturområde ca. 3 km nordvest for staldanlægget og er et overdrev (Lille Appe) – se figur 3.

Overholdelse af krav til kategori 1- og 2-natur

Da nærmeste kategori 1- og 2-natur ligger mere end 2 km væk fra staldanlægget forventes ammoniak påvirkningen fra staldanlægget at være minimal. Der er i ansøgningsskemaet lavet en beregning fra staldanlægget til nærmeste Natur 2000 område (lige knap 3 km væk), og beregningen viser at total depositionen er på 0,0 kg N pr. ha pr. år. Hvilket er under det strengeste krav på 0,2 kg N pr. ha pr. år i totaldeposition på kategori 1-natur og 1,0 kg N pr. ha pr. år i totaldeposition på kategori 2-natur jf. bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Figur 3: Højagergårds placering i forhold til § 7 naturområder (her vist med de tidligere bufferzoner), Natura 2000, kategori 1- og 2-natur – den røde cirkel angiver 1.000 meter grænsen fra staldanlægget.

Kategori 3-natur

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1- eller 2-natur, og som er hede, mose eller overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 eller som er ammoniakfølsom skov.

Det er kun heder, overdrev henholdsvis moser, der i sig selv opfylder kriterierne efter naturbeskyttelseslovens § 3, der er kategori 3-natur.

Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur omfatter ikke som for kategori 1- og 2-natur et generelt krav til den maksimale ammoniakdeposition. Beskyttelsesniveauet fastlægger, at kommunen på baggrund af en konkret viden kan stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N pr. ha pr. år, hvis en kategori 3-natur har en særlig regional eller lokal naturinteresse. Beskyttelsesniveauet udelukker ikke, at kommunen kan tillade en større merdeposition på sådanne områder, men udelukker derimod, at der kan stilles et mere skærpet krav end 1,0 kg N pr. ha pr. år for disse områder.⁴

⁴ Fra Miljøstyrelsens wiki-vejledning til miljøgodkendelser (juli 2016)

Inden for 1.000 meter zonen omkring staldanlægget ligger der et par moser og søer beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven, samt en fredskov (se figur 4).

Figur 4: Oversigt over beskyttede § 3 naturområder (skraveret) og skov (grøn) ifølge Kommuneplanen inden for 1.000 meter af staldanlægget på Højagergård.

Det naturområde der ligger tættest på staldanlægget på Højagergård er skovstykket (fredskov) lige nord for, hvor korteste afstand er 100 meter. Ifølge beregningerne i husdyrgodkendelse.dk får dette skovstykke en merdeposition på 0,9 kg N/ha/år med den ansøgte udvidelse. Dette skyldes at ammoniak koncentrationen flyttes med den ansøgte produktion, da det nye staldanlæg ligger længere væk fra skovstykket, og desuden er svineproduktionen reduceret væsentligt i forhold til den tekniske nudrift. Skovstykket vest for staldanlægget, hvor den korteste afstand er 210 meter, får ifølge beregningerne en merdeposition på 0,5 kg N/ha/år med den ansøgte udvidelse. Kravet på minimalt 1,0 kg N/ha/år er dermed overholdt for begge skovstykker.

De næste naturområder i nærheden af staldanlægget er to moser nord og sydøst for staldanlægget, hvor korteste afstand er henholdsvis 267 og 269 meter til staldanlægget. Ifølge beregningerne i husdyrgodkendelse.dk får mosen nord for en merdeposition på 0,8 kg N pr. ha pr. år ved den ansøgte udvidelse. Mosen sydøst for staldanlægget får ifølge beregningerne derimod 1,9 kg N/ha/år med den ansøgte udvidelse. Mosen (sydøst) er i kommuneplanen D-målsat, som er den lavest mål-

sætning, og er senest besigtiget den 23. august 2012, hvor der er registreret almindelige og forholdsvis næringstolerante arter. Kommunen kan stille krav om en merdepositionen på maksimalt 1,0 kg N/ha/år, men på baggrund af målsætningen og besigtigelsen af mosen vurderer Assens Kommune, at merdepositionen på 1,9 kg N/ha/år er acceptabelt og kravet til ammoniakdepositionen dermed er overholdt i denne sag.

Det generelle reduktionskrav for ammoniakbelastningen fra produktionsudvidelser og ændringer i landbrugets husdyrproduktion vil betyde, at baggrundsbelastningen vil falde yderligere. Baggrundsbelastningen er ifølge DMU (2011-tal) ca. 13,7 kg N/ha/år.

Assens Kommune vurderer ud fra ovenstående, at der ikke er grundlag for at stille yderligere vilkår til reduktion af ammoniak, end det, der i ansøgningen er redegjort for, og det som det generelle reduktionskrav medfører.

8.8 Arealerne

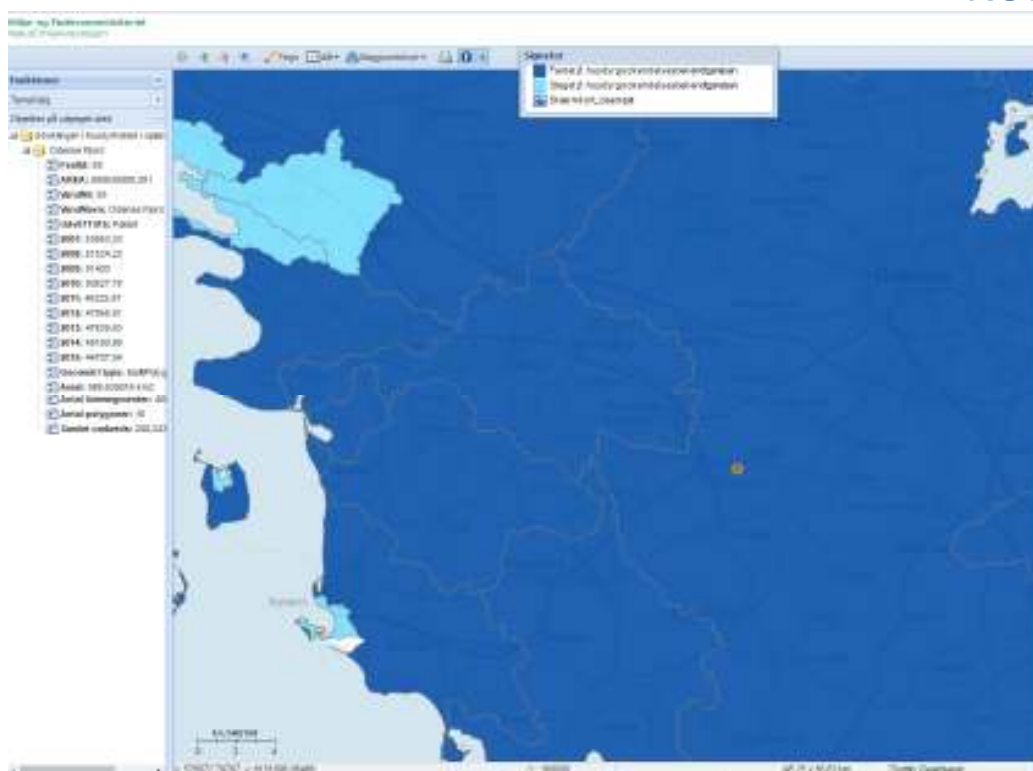
Der er ingen arealerne at vurderer for Assens Kommune i denne sag. Det er alene anlægget der bliver miljøgodkendt. Alt husdyrgødningen afsættes som tidligere nævnt til biogasanlæg.

8.8.1 Nitrat (overfladevand)

I forhold til nitrat, overfladevand, gælder afskæringskriterierne for anlæggets beliggenhed og er derfor kort medtaget her.

Afskæringskriterium for skadevirkning af nitratudvaskning til overfladevand
Miljøstyrelsen har fastlagt en række afskæringskriterier for skadevirkning af nitratudvaskning til overfladevand, som fremgår af deres wiki-vejledning. Det første afskæringskriterium er om antallet af dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har været stigende siden 1. januar 2007.

Ifølge Statsforvaltningen Nordjyllands kortværk (juli 2016) over udviklingen af husdyrtrykket i kystoplande, ligger Højagergård i et opland (Odense Fjord) hvor husdyrtrykket er faldet fra 2007 – 2015. Se udviklingen i husdyrtrykket i figur 5.

Figur 5: Vandopland med oplandsgrænser og oversigt over udviklingen i husdyrtryk.

Udover at husdyrtrykket er faldet i oplandet, hvor bedriften ligger, så har Assens Kommune ikke har kendskab til andre kilder med en øget nitratudvaskning i oplandet siden 2007. Kriteriet er dermed overholdt, men får ingen betydning i denne sag, da der ikke er tilknyttet et udsprængningsareal.

8.9 Ophør

Ved eventuelt ophør af produktionen skal ansøger tage kontakt til kommunen med henblik på en miljømæssig korrekt afvikling. Der vil blive stillet vilkår om tømning og rengøring af såvel staldbygninger, oplagspladser som gyllebeholdere.

8.10 Beredskabsplan

Ansøger har fået udarbejdet en beredskabsplan, som er vedlagt om bilag til denne ansøgning.

8.11 Sammenfatning

Der er søgt om en udvidelse af et miljøgodkendt husdyrbrug med en produktion på 4.000 stk. minktæver svarende til 137,9 DE til en årsproduktion bestående af 6.000 stk. minktæver og 1.000 stk. smågrise (15 – 35 kg) svarende til 210,8 DE.

Udvidelsen sker for smågrisene i eksisterende staldanlæg, mens der opføres til sammen 13 ny to-rækkede minkhaller i tilknytning til de eksisterende haller til udvidelse af minkproduktionen.

Det er kommunens vurdering, at det ansøgte overholder de gældende miljøregler og kan gennemføres som beskrevet i ansøgningen og denne redegørelse. I godkendel-

sen skal der fastsættes vilkår, som ophøjer de afgivne oplysninger sammen med vurderingen i denne redegørelse til speciel lov for Flemming Pedersen, Højagergård. Disse vilkår vil sammen med kravene i den generelle miljølovgivning blive det nye reguleringsværktøj for anlæggelse og drift af landbruget.

8.12 Offentlighed/Naboorientering

Naboorientering om det ansøgte projekt blev ved brev af 10. juni 2016 foretaget hos omboende i et konsekvensområde med en radius på ca. 1.091 meter fra staldanlægget jf. klagenævnsafgørelse (NMK-131-00200). Her indkom bemærkninger fra 10 omboende, og de er alle indarbejdet i redegørelsen.

Miljøgodkendelsen bliver offentliggjort ved annoncering på Assens Kommunes hjemmeside onsdag den 24. august 2016. Der vil blive sendt orienteringsbrev til omboende. Øvrige myndigheder og interesseorganisationer vil blive orienteret via digitalpost.

Trine Bonrud Helleskov
Miljømedarbejder, Agronom

